

တၢ်ကစီၣ်လၢအဖဵု
လၢယုၤလံၤ ၂၈၁၁, ၂၀၀၈န့ၣ်- ခုၣ်အုၣ်အုၣ်တုၣ် ၂၀၀၈န့ၣ် /B5

တၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်ဒီးနအဖသးဃုၢ်ဖျါး

တၢ်ကစီၣ်ဖျါးတၢ်တၢ်အံၤတၢ်ပးဝဲဒီးတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်နအဖသးဃုၢ်ဖျါးလၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၂၈န့ၣ်တၢ်ကစီၣ်လၢယုၤလံၤ ၂၀၀၈န့ၣ်
န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်သံကွၢ်အပူၤန့ၣ်ပၣ်ယုၤစ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်ဂၢၢ်အမ့ၢ်ဖိသးဃုၢ်, တၢ်မၤအၢပၤသီသဝီဖိဒီးသးလၢအလီၢ်လၢဖျါးတဖၣ်, ဒီးတၢ်
သူသးလၢကမၤထီၣ်ဒါဒါဒါဒါကမ့ၢ်ဖဲလၢစးပထုဘၢၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါးထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးလၢကိၢ်ပယီၤပူၤန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကွဲးလၢလၢာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤပၣ်ဖျါး နအဖသးလၢအဖျါးလၢပယီၤသးပူၤ ဖဲ ၂၀၀၇န့ၣ်ဘူးကလၢာ်လၢကညီၣ်ဂီၤခွဲးယၢ်ကရူၢ်ထံၣ်
လိာ်သံကွၢ်အိၣ်တၢ်ကတိၤခဲလၢာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ လၢယုၤလံၤ ၂၀၀၇န့ၣ်အပူၤ, ကိၤစး---လၢအသးန့ၣ်အိၣ် ၂၈န့ၣ်လၢအအိၣ်လၢ
န့ၣ်သထူၣ်ကိၢ်ဆၣ်, ကတိၤဖျါးထီၣ်အတၢ်လဲၤခိဖျါးလၢသးမ့ၢ်အပူၤစးထီၣ်လၢတၢ်ထာသးကတိၢ်, တၢ်မၤလိ, တၢ်လိမူၤလၢတၢ်မဲၣ်ညါ
တၢ်တၢ်ယုၢ်ဖျါးတစူန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ထံၣ်လိာ်သံကွၢ်အကတိၢ်န့ၣ် ကိၤစး---တဲဖျါးစ့ၢ်ကိးတၢ်ဂၢၢ်လၢတၢ်ဆဲးသးဃုၢ်ဖိသးဃုၢ်, တၢ်မၤအၢပၤ
ကမ့ၢ်ဒီးသးလၢအလီၢ်လၢဖျါးတဖၣ်ဒီး တၢ်သူသးလၢကမ့ၢ်ထီၣ်ဒါဒါဒါဒါကမ့ၢ်ဖဲလၢစးပထုဘၢၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါးထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးကတိၢ်န့ၣ်
လီၤ.

ကိၤစး---အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ဘၣ်တၢ်သူစ့ၢ်ကိးအိၣ်ဖဲလၢစးပထုဘၢၣ်တၢ်ပၣ်ဖျါးထီၣ်တၢ်ဘၣ်သးအကတိၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲပၣ်ဖျါးထီၣ်တၢ်ဂၢၢ်
ဆူကညီၣ်ဂီၤခွဲးယၢ်ကရူၢ်လၢ ဖဲတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်လၢကမးသီခါလၢအပၣ်ဖျါးထီၣ်သးတဖၣ်အခါ အဝဲခးထီၣ်ကျိဆူကလံၤကျါတခါလီၤ.
မ့ၢ်လၢအဝဲတမၤပိာ်ထွဲၣ်သးတၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်အသိးဘၣ်အယိအဝဲဘၣ်တၢ်ဖိၣ်အိၣ်, ဒုးယၢ်အိၣ်ဒီးဘၣ်တၢ်မၤဆူးမၤဆါအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်
လဲၣ်ဂၤဒ်လဲၣ်ဂၤ, မ့ၢ်လၢသးမ့ၢ်တဖၣ်လိၣ်ဘၣ်သးလၢကထီၣ်ဒုးတၢ်လၢကညီၣ်ကိၢ်ဖဲပူၤစးထီၣ်လၢ ၂၀၀၇န့ၣ်တၢ်စူၤခါအယိ, ကိၤစး---
ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်က့ၤအိၣ်လၢတၢ်ဒုးယၢ်အလီၢ် ဒီးတၢ်သးလိၤက့ၤအလီၢ်အလၢလၢသးခိၣ်ဖိ(ဒုပိလ်)ဆူသးစကိၤဖိဒီးတၢ်ဆုၢ်ထီၣ်အိၣ်
ဆူတၢ်မဲၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲကိၤစး---ဟူးဂဲၤလၢကညီၣ်ကိၢ်ဖဲပူၤအခါ အဝဲယုၢ်ဖျါးဒီးအဝဲစိၣ်ယုၢ်ဒီးအကျိ-လၢအမ့ၢ်တၢ်မၤကမၣ်သဲးဒိၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ယုၢ်ဖျါးလၢ
တပၣ်ဒီးကျိဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ခဲအံၤန့ၣ်ကိၤစး---က့ၤကဒါက့ၤဆူအဟံၣ်တဘျီလၢဘၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢနအဖခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်က
စံၣ်ညီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကိၤစး---အမံၤဒီးတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤဒ်အမ့ၢ်သးရူၣ်နီၢ်ဂံၢ်ဒီးသးကျိၤမံၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤဘၢအိၣ်ဒ်သိးကဒိ
သဒါအဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢဒီးဒ်သိးသုတဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကိၤစး---အတၢ်ယုၢ်ဖျါးအယိတဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သံကွၢ်သံဒီး

နတၢ်ဖံးတၢ်မၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.
ဖဲယအိၣ်လၢယသဝီအခါန့ၣ်, ယဒီးလဲၣ်ယသးလၢတၢ်မၤအကလုာ်ကလုာ်ဒီးယတၢ်ဆၢကတိၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ် ယလဲၤမၤစ့ၢ်ကိးတၢ်မၤလၢယမံၤပုၤမၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်
အဝဲအံၤပၣ်ယုၢ်စ့ၢ်ကိးဒီးတၢ်လဲၤမၤတၢ်လၢလၢဖးထံကျဲးဒီးဟးဆါတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢဂ့ၤပူၤန့ၣ်လီၤ.

နဆိဟံၣ်ဆိယိလဲၣ်ခါ.
မ့ၢ်, ယဆိဟံၣ်ဆိယိလဲၣ်ဒီးယဖိမ့ၢ်အိၣ်တဂ့ၤလီၤ. အသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲတန့ၣ်ဒီးသၢလါန့ၣ်လီၤ.

နမိနုၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.
ယပါန့ၣ်မ့ၢ် ပုၤတထီၣ်တၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

နတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ပတီၢ်အိၣ်ဆံးအါလဲၣ်.

ယတကုဉ်ပတီအိဉ်ဝဲ ဃီးတီး(ညီနာ် ပှဖျီထီဉ်ဃီးတီးဖဲပှသးနံဉ်အိဉ် ၁၄နံဉ် ၁၅နံဉ်)န့ဉ်လီၤ.

ပှကိးနမံၤလၢသးပှၤလဲဉ်.
ပှကိးယၤလၢစ---လီၤ.

နအိဉ်လၢသးရှဉ်မန့ၤအပှၤလဲဉ်.
ယသးရှဉ်န့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ နီဉ်ချသးရှဉ် (---)လီၤ. သးတကျိတစီတၢ်ကိးအမံၤလၢ “---” သးကျိလီၤ.

နသးခိဉ်အမံၤလဲဉ်.
ယသးခိဉ်အမံၤလၢ သးရှဉ်ခိဉ်ခဲ အ---လီၤ.

ဖဲနအိဉ်လၢသးပှၤအခါနမူနဒါမ့ၢ်မန့ၤလဲဉ်.
ဖဲယအိဉ်လၢသးပှၤအခါ ယဘဉ်မၤတၢ်လၢကျိဖးဒိဉ်သးဒန့ဉ်လီၤ. လၢကမ့ၢ်အဂီၢ်န့ဉ်ပမ့ၢ်သးလၢအအာအသီဘဉ်ဆဉ်လၢပနီၢ်ကစၢ်အဂီၢ်န့ဉ် ပဆိမိဉ် လီၤပသးလၢပမ့ၢ်သိဉ်ဖဲလီၤ.

နလီၤလၢမ့ၢ်မန့ၤလဲဉ်.
ဖဲလၢဖဲပတဲဘဉ်တၢ်ပှဖျီထီဉ်သးဝဲအလီၢ်ခဲ တၢ်ထၢန့ဉ်ယၤလၢဃိဉ်ပှၤဒီးတၢ်န့ဉ်ဝဲအလီၢ်ခဲတၢ်သးလီၤယလီၢ်လၢန့ဉ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ဉ်ဟဲထီဉ်ဒုးတၢ် လၢကညီကီၢ်မိဉ်ပှၤအခါ, အဝဲသ့ဉ်ထုးထီဉ်ကွဲာ်ယၤလၢဃိဉ်ပှၤဒီးဆၢထီဉ်ပှၤ (ကိးစ---ဒီးပှၤဃိဉ်ဖဲအဂၤ) ဆူတၢ်မိဉ်ညါလီၤ. အခိဉ်ထံးန့ဉ် ယလီၢ် လၢမ့ၢ်ဝဲသးခိဉ်ဖိ(ဒုဉ်ဉ်)ဘဉ်ဆဉ်အဝဲသ့ဉ်သးလီၤယလီၢ်လၢဆူသးစကီၢ်ဖဲန့ဉ်လီၤ.

နနီၢ်ကစၢ်သးဖိနီၢ်ဂံၢ်မ့ၢ်မန့ၤလဲဉ်.
ယနီၢ်ကစၢ်သးဖိနီၢ်ဂံၢ်မ့ၢ်ဝဲ နီၢ်ဂံၢ်---န့ဉ်လီၤ.

နစးထီဉ်ကဲသးအဆၢကတီၢ်ဖဲလဲဉ်.
ဖဲယဖျီထီဉ်ဃီးတီးန့ဉ်လီၤ. ယစးထီဉ်ကဲသးဖဲယသးစၢ်ဒဲးအခါလီၤ.

ဝဲသးစူၤတဲပှၤပှၤဘဉ်မန့ၤအယီလၢနကဲသးလဲဉ်န့ဉ်တက့ၢ်.
ဖဲန့ဉ်အခါ, ယလဲၤဃုတၢ်မၤလၢဝဲတက့ဉ်န့ဉ်လီၤ. ယသးဘဉ်ဖျီထီဉ်လၢယနီၢ်ကစၢ်တၢ်ဂံၢ် ဒီးယအိဉ်သးဒီးဖဲယမူၤသးအခါ, နအဖသးဖီဉ်န့ဉ်ယၤဒီးကုၤပာ် ယၤလၢ(မဂီၢ်လၢဝဲ)တၢ်ထၢပှၤဖျီထီဉ်သးအလီၢ်န့ဉ်လီၤ. လၢခဲတဂီၢ်မ့ၢ်ဆဉ်ထီဉ်ဒီးယသ့ဉ်ညါလၢယအိဉ်လၢတၢ်ထၢပှၤဖျီထီဉ်သးတၢ်လီၤ, ဘဉ်ဆဉ်ယတသး အိဉ်ကဲသးဘဉ်. ယတဲအဝဲသ့ဉ်လၢယတအိဉ်ဒီးကဲသးဘဉ် ဘဉ်ဆဉ်ယဃုဒဲးလၢကကုၤလၢဟံဉ်တန့ဉ်ဘဉ်. ဖဲယတဲအဝဲသ့ဉ်လၢယကကုၤလၢယတၢ် အိဉ်တၢ်ဆိးအလီၢ်အခါ အဝဲသ့ဉ်ထီဉ်ယတၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်တဲပှၤယၤလၢယမ့ၢ်အိဉ်ဒီးကုၤလၢယအိဉ်တၢ်လီၤဒဲးန့ဉ်အဝဲသ့ဉ်ကအန့ဉ်လီၤယၤလၢဃိဉ် ပှၤလီၤ. တမ့ၢ်ထဲလၢအဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်ပှၤယၤလၢကသုတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးဘဉ်. အဝဲသ့ဉ်သုတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးလၢယဖိခိဉ်လီၤ. လၢတၢ်န့ဉ်အယီယပှၤ ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်ဒီး ယတုာ်လီၢ်လၢကကဲသးလီၤ. ဖဲန့ဉ်ဝဲအလီၢ်ခဲ အဝဲသ့ဉ်ဟဲဒီးထၢဖျီထီဉ်ပှၤအသီ, တဖုဘဉ်တဖု, ဒီးဆၢပှၤဆူစကစ(၉)သးတၢ်မၤလီၢ် အခိဉ်ထံးန့ဉ်ဘိအလီၢ်လၢဒီးပဘဉ်ထီဉ်တၢ်မၤလီၢ်ဖဲန့ဉ် ညှိလၢညှိန့ဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်မၤလီၢ်ဝဲတဘျီ ပဘဉ်အာဉ်လီၤပသးလၢပကကဲသးလီၤ. ဖဲန့ဉ်ဝဲအ လီၢ်ခဲ သးဖိသ့ဉ်တဖဉ်အံၤတၢ်နီၤဖးလီၤအဝဲသ့ဉ်ဆူသးရှဉ်လီၤဆိတဖဉ်အပှၤန့ဉ်လီၤ. ဖဲယကထီဉ်သးစကီၢ်ဖဲဝဲအလီၢ်ခဲ ယပတဲထီဉ်လၢကကဲထီဉ်ပှၤ သးစၢ်လၢတၢ်ကသိဉ်လီၤအလီၤလၢကကဲထီဉ်သးခိဉ်(ဗိုလ်လၢဝဲ)အဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ယတန့ဉ်ပာ်ဘဉ်ဃးတၢ်အကျိအကျဲအဝဲအံၤအါအါဘဉ်. ဖဲယဆူၤယလံ ဉ်ပတဲထီဉ်ဝဲအလီၢ်ခဲ အဝဲသ့ဉ်ဆူၤယဆူသးခိဉ်တၢ်သိဉ်လီၤအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ယတၢ်သိဉ်လီၤတဖုန့ဉ်မ့ၢ် တီး---လီၤ.

ဖဲနစးထီဉ်ကဲသးအခါနသးန့ဉ်အိဉ်ပှၤန့ဉ်လဲဉ်.
ဖဲန့ဉ်အခါယသးစၢ်ဒဲးလီၤ. ဖဲယအိဉ်ကဲအခါယမ့ၢ်ကဲဖိလၢအဖဲးတဂၤဒီးယဖျီထီဉ်ကိးန့ဉ်ဒဲးလီၤ. ဖဲယဖျီထီဉ်ဃီးတီးဒီးယလဲၤဆူဝဲတက့ဉ်တလၢညှိဉ် လၢကဃုတၢ်မၤအဂီၢ်ဒီးဖဲန့ဉ်အလီၢ်ခဲ တၢ်ဖီဉ်ယၤဒီးပာ်လီၤယၤလၢသးကျိလီၤ.

မ့ၢ်ပှၤဖိဉ်ထဲန့ၤတဂၤမ့ၢ်ပှၤဖိဉ်စ့ၢ်ကိးနသကိးလဲဉ်.
ယသကိးအမံၤလၢကိးန---, ကိးထ---ဒီးကိးသ---လီၤ. ယသ့ဉ်ညါအဝဲသ့ဉ်အမံၤ ဘဉ်ဆဉ်ယတသ့ဉ်ညါအဝဲသ့ဉ်နီၢ်ကစၢ်နီၢ်ဂံၢ်ဘဉ် မ့ၢ်လၢပ အိဉ်လၢတၢ်မၤလီၢ်လၢအလီၤဆိန့ဉ်လီၤ. ဖဲပအိဉ်ကဲအခါ ပထီဉ်တတီးဃီလီၤ. ပမ့ၢ်တံၤသကိးသးဘူးတၢ်တံၤလီၤ.

မ့ၢ်နထံဉ်သးဖိလၢအသးန့ဉ်အိဉ်၁၈နံဉ်ဆူဖိလၢသးမ့ၢ်အကျိစ့ၢ်မါ.
ဖိသဉ်သးဖိအိဉ်တဘျီဂၤညါလီၤ. အဝဲသ့ဉ်အါတက့ၢ်သးနံဉ်ကအိဉ်ဝဲ ၁၅နံဉ်၁၆နံဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်အနီၢ်ထီဒီးကျိ MA-1 မ့တမ့ၢ်မ့ၢ် MA-2 အ ထီန့ဉ်ဘူးကတုၤသးလိာ်သးစီလီၤ. ဖဲအဝဲသ့ဉ်လဲၤဆူတၢ်မိဉ်ညါအခါ အဝဲသ့ဉ်ဝဲအထၢဉ်ဝဲရှၢတန့ဉ်ဘဉ်. သးခိဉ်တဖဉ်န့ဉ်ဂျၢ်စၢ်ဒီးသးခိဉ်တဖဉ် န့ဉ်အသးစၢ်ဒဲးလီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဖျီထီဉ်လၢ(Defense Services Academy)လၢပံဉ်အူလျှဉ်ဒီးအဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီးဆဉ်လၢဖဲဘဉ်ခိဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်တ

သုးရှင်ခိုက်နှင့် အဝဲသုတ်ပတ်ထိုင်သုးဖိအပတီတုလော (အရာခံပိုလ်)သုဝဲဘက်ဆက်အဝဲသုတ်မာအဲဒ်ဒီးသုးလီအလီလါနှင့် အဝဲသုတ်ကဘက် ပာ်ဖျါ ထိုင် ဆူသုးစံင်ညိုင်ကွီကရုအဲဒ်လီ. လာအပူကွဲနှင့် သုးစံင်ညိုင်ကွီကရုနှင့်အိတ်ဝဲလာဝဲတကွဲဘက်ဆက်ခဲအဲတဲသုးကွဲအလီဆူနုပုဒီးလီ. ခဲ အဲပတီးပုမနုလါပုမနုတနုဘက်. ပဘက်ကီးလာနုပုဒီးလီ. နအဖအဲပျုတဲစိတဲကမီလီ. လာအဝဲသုတ်ကဒဲကဒဲအပူနှင့်တဲသဘင်သုတ်အိတ်ဝဲအဲမးလီ. လာအပူကွဲနှင့် ယမတဲလာပာ်ဆုသုး(စစ်ဘက်ဆိုင်ရာထောက်လှမ်းရေး)အကျါလီ. ပာ်ဆုသုးအဲဒ်ဝဲလာခိုက်ညိုင်အတဲနုလီအဖီလတ်ဘက်ဆက်နအဖမဟးဂီကွဲပာ်ဆုသုးဒီးအဝဲသုတ်ဒုးအိတ်ထိုင်ပာ်ဆုသုးကရူအသီလာအကီးဝဲ စအဖ ဒီးစအဖအဲဘက်တဲတီခိုက်ရဲမဲအီလာနုဖစ(နုပုဒီးပာ်ဆု), လာအအိတ်လာသါဂွဲအဖီလတ်နုလီ.

ဖဲနု ပုလောအဂုကုးစားယုးဖျိုးလာတဲထာသုးအလီအိတ်တဂါဂါ. ပုပာ်ဖျိုးအိတ်တဘျူးဂါလီ. အဝဲသုတ်အနုလီပုလောအပာ်ဖျိုးလာအဝဲသုတ်ဖီဂျူးကုတဖန်နုလီ. အဝဲသုတ်တပတ်ဝဲလာကမုာ်ပာ်ပုဘက်. အဝဲသုတ်ပတ်ဝဲလာသုးအပာ်ပုဒီးပုလောအအိတ်ပုဒီးအနုပုထိုင်တဖန်အဝဲသုတ်ဆူတဲမာ်လဲအလီလီ. အဝဲသုတ်မာဆူပုသုတ်တဖန်အဲလာကကဲသုးလီ. လာကျဲအဝဲအဲ, အဝဲသုတ်ထာသုးလီကဲဒ်သီးကျဲလာအဂါတအိတ်နီတဲဘီလာဘက်အသီးနုလီ. ပုတနုဘျူးနုဖီဂျိုင်လာတဲကဲသုးအဂီနီတမဲဘက်.

တဲဒုးယာ်ပုဒီးမာဆူကဲသုးနုကဲထိုင်သုးဖးယာ်မးတဘျီမါ မုတမုာ်တမီ ကဲထိုင်သုးခဲအဲခဲအဲလဲ. ကဲထိုင်သုးတဘျီလဲအဝဲသုတ်ဖီဂျူးပုလောအပာ်ဖျိုးနုလီ.

ဖဲယသုးစာ်ဒဲအခါနု အဝဲသုတ်ထိုင်ဒုးမီဖဲကွဲဒီးဝါခးလီ. ဖဲနုပုသုးဖဲသဲတဲလာတဲဒုးပုဒီးနုလီ. ပုလောအအိတ်လာပုဒီးပုလောအအိတ်လာဝဲပူတဖန် လီဆီလီအသးလီ. ဖဲပုလောအအိတ်လာဝဲပုဒီးပုလောအအိတ်လာပုဒီးပူတဖန် (မီဖဲကွဲဒီးဝါခး)အခါနု ပုဝဲပုသုတ်တဘျူးဂါညါမာ်လာပုလောပုတဖန်ညါတဲအိတ်သုးလာပုဒီးပုလောအအိတ်လာလီ. ဖဲပုသုတ်အခါ အဝဲသုတ်လိတ်ဘက်ပုအါဂါလာကဲသုးဒီးအဝဲသုတ်ဖီဂျိုင်နုပုလောအအိတ်လာတဲခိုက်တဲဘာသုတ်တဖန်ဒီးဒုးကဲသုးလီ. အဝဲသုတ်ကွဲနုလဲနုပုဒီးဖျိုးခဲဝဲလာ ပုမာ်ကဲသုးဒီးကဒီးလါလဲနုလီ. ပုလောအအိတ်လာတဲကီတဲခဲအပူတဖန်ထိုင်ဝဲလာတဲအဲမာ်တဲဒုးတဲယာ်တဲခါ ဒီးအဝဲသုတ်မာ်တသးအိတ်မာ်ဒ်လဲအဝဲသုတ်နုလီလာသုးပုလီ.

တဲခိတဲသုတ်တဖန်ဟဲအါထိုင်လီ. ပုလောအမာ်လာကီကီတဲတဖန်, အဝဲသုတ်ပုအိတ်ပုဒီးပုကုပုကုကုနုဝဲလီ. ဘက်ဆက်ပုလောအမာ်လာကီပယီတဖန်တမီ, ပုဝဲတနုဘက်. အဝဲသုတ်ဒီးနုအခါတတာ်နု ၂,၀၀၀ - ၃,၀၀၀ ကုး(ကီအမဲဂုကု ၁.၆၈-၂.၅၂ဒီလဲ) လာတနုအဂီဒီးအဝဲသုတ်ကအိတ်ပုလောစုတဲနုအဝဲအဲအဖီခိုက်ယာ်ယာ်တသ့ဘက်. ပုခဲဂါကအိတ်ပုတဂါလါလဲနုတသ့ဘက်ဒီးတလာဘက်. လာထဲကီအဂါနု ပုတဂါအလါလဲနု မာ်မာ်ခဲဂါသုးမုတမာ်ဟဲဒ်ဖဲဖီဒီတနုသုဝဲလီ. လာကီပယီပူတမီ, အဒီးဟဲဒ်ဖဲဖီဒီတနုလာပုကုညါနုဂါအိတ်ဝဲသုးဒီးအမီအပတ်တမီပုဒီးဖဲမာ်တဲကဲလာဘက်. ပုလောအမာ်တဲတမီအိတ်ထဲတဂါနု အိတ်မုဝဲကသုဒ်လဲ. အဝဲသုတ်ဘက်ကုးစားဆူဆူဒ်သီးကအိတ်ဘက်အဂီနုလီ. ပဒ်တကွဲထဲအဝဲသုတ်ဘက်. သုးခိုက်နုအဖီမာ်တဖန်အိတ်မုဘက်ဂါနုဘက်လဲ. အဝဲသုတ်ကွဲထဲအကစာ်ကဂီလီ. လာတဲဂါအဝဲအဲအပီ ကမုာ်တဖန်ပာ်ဖျါထိုင်သုးလာကီပယီပူလီ. ပမာ်ကွဲလာကလဲမာ်နုကဲ(ဖဲ)လာအဟဲဘက်ကီပယီဒီး, အဝဲသုတ်သုဝဲထဲကီကီဂါတဲမာ်လာအနီကစာ်တဘျူးအဂီ တမာ်လာပုဘက်ဒီတဖန်အဂီဘက်. နီနီနု တဲမာ်မာ်ခဲလာကဘက်လဲတုဆူပုဘက်ဒီတဖန်အအိတ်လီ. ပုလောအလဲတဲမာ်ညါတဖန်မာ်လဲလာကျဲအဘက်ဒီးပုလောအပိတ်အခဲတဖန်ကလဲစာ်ကီကျဲဘက်လီ. ခိုက်နုတဖန်မာ်လဲလာကျဲကွဲကျဲကုဒီးပုပိတ်အခဲတဖန်ကလဲစာ်ကီကျဲလာအကွဲကုနုလီ. ခဲအဲကီပယီတဲအိတ်သုးမာ်သုးဒ်အဲလီ.

တဲအိတ်တဲဆီးတဲအိတ်သုးလာတဲမာ်လဲကတီမာ်သုးဒ်လဲ. ဖဲတဲမာ်လဲကတီနု ယဖီယာ်ဒ်ဒ်မးလီ. ဖဲပအိတ်ဒီးပမာ်ပပာ်အခါ, အဝဲသုတ်အနုပုဘက်. ဘက်ဆက်ဖဲပအိတ်လာသုးတဲမာ်လဲအလီနု တဲဒ်ပုမာ်နုမာ်တဲမာ်ပယုလာအဆဲးကတဲတဲခါလီ. အဝဲသုတ်တီဝဲကွဲဖဲသုတ်တဖန်လီ. ပုပုဘက်အဝဲသုတ်ဒ်ဒီးလီ.အဝဲသုတ်မာ်ပုပုသုးဖဲလာကမာ်ပိတ်ထဲအဖီလဲစံင်အဂီလီ.

ဖဲနုအိတ်လာသုးပုအခါ နအိတ်မနုလဲ. လာသုးပုနု သုးဖဲမာ်မာ်ဖဲသုတ်ဒီးအဝဲသုတ်အိတ်ဒီးအကစာ်အအးလီ. သာနုဝဲအလီခဲမးဒီးအဝဲသုတ်ကုထိုင်အဟဲဒ်ဖဲဖီဒီသုဝဲလီ. မုမာ်လာတဲအိတ်တမီနု အဝဲသုတ်ဟဲဒ်အိတ်ပုမာ် တအီစံင် ခဲအီစံင်(အဘဝဲ) ဒီးအဲသုတ်, တဲဖီဆာကမုာ်ဒီးတဲနုထဲလီ. ဒီးအဝဲသုတ်နီလီစာ်ကီးသုးနုလီ. ပုသုးဖဲမာ်မာ်ဖဲသုတ်ဒီးအဝဲသုတ်နုတဲအိတ်ထဲတဂါအဂီဒီးအိတ်ဝဲဘကျဲဘက်နုလီ. သုးဖဲသုတ်တဖန်ဂါစာ်ထိုင်မာ်လာအဝဲသုတ်တဒီးနုဘက်တဲအိတ်ဘျဲဘကျဲဘက်အပီနုလီ. အဝဲသုတ်လဲဆာထာ်လာတဲသမဲသမဲအလီဒီးပုဒီးအဝဲဘက်မာ်ခဲအဲဒ်သီးကအိတ်ဘက်အဂီနုလီ. လာကီပယီပူနု ပုကီးဂါဒီးဘက်ပုဘက်ဝဲပုလောအသီးသုးကုကု(uniform) လီ. ပမာ်တသ့ညါအဝဲသုတ်လာအမာ်မတဂါလဲဒ်သုတ်ကုပဘက်ပုဘက်အဝဲသုတ်နုလီ. လာကီပယီပူနုအိတ်ဝဲဒီး (စုမးအားရှင်) ကြံခိုင်ရေးအဖွဲ့ (USDA), မာ် အူသုး ဝဲ ကျိ(မီးသတ်တဝဲ)မီးသတ်တဝဲအရံ ဒီး ကမုာ် သုး သုတ် တဖန်နုလီ. တဲကရုကရုအိတ်တဘျူးဖုလီ. တဲအဝဲအဲမာ်တဲကီတဲခါ တဲခါ လီ. ပဒ်တမာ်မာ် တဲတဂါကရုသုတ်တဖန်အဲ လဲလာ် ဘက် ဒီးအဝဲသုတ်ဃုတဲခိတဲသုတ်အါအါလီ. တဲဒုးတဲယာ်မာ်အိတ်နု(လာကထာတဲခိတဲသုတ်)အဝဲသုတ်ကဟဲဒ်နုဒီနုညါလီ. ကမုာ်သုတ်တဖန်မာ်ဒ်အကစာ်တဲမာ်မာ်သုနု တဲကီတဲခါတဲမာ်ကအိတ်ဘက်. ဘက်ဆက်မာ်လာတဲခိတဲသုတ်အါအါ, အဝဲသုတ်ကရီနုလီလာတဲကရုကရုသုတ်တဖန်လာကကဲထိုင်ကရုဖီနုလီ. အဝဲသုတ်မာ်ကဲထိုင်ကရုဖီတဘျီ အဝဲသုတ်တလိတ်ဟဲဒ်ပုတဲလဲဘက်, တလိတ်ဟဲဒ်ပုမာ်အူလဲဒီးဆဲးသါအလဲဘက်. တနီနုနုလီလာသုး

ပူလီ၊ ကဝီဒသးပုမာပးထာတၢ်ခိတၢ်သွဲဒီး၊ သဝီဖိသုဂ်တဖၣ်တဲဝဲလၢယဖိခါန့ၣ်မၤတၢ်လၢမ့ၣ်အူဝဲကျိမတမ့ၢ်ကြိခိုင်တၢ်ကရၢကရိဒီးဖဲန့ၣ်ကဝီဒခိၣ်တထာစုလၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်လၢဘၣ်.

နအိၣ်လၢတၢ်မၤလိပူယံၣ်ဆဲးအါလဲၣ်.
ယအိၣ်လၢတၢ်မၤလိ(အခိၣ်ထံးပတီၢ်)လွံၣ်လၢဒီးယအိၣ်လၢတၢ်မၤလိလၢအသိၣ်လိပူလၢကကဲထီၣ်ဘၣ်သးခိၣ်သၢန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

နတၢ်မၤလိအလီၢ်အိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဖဲလဲၣ်.
အိၣ်ဝဲလၢတၢ်သိၣ်လိအပျီဖဲမိကီၢ်ခဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အဝဲအံၤလၢတၢ်သိၣ်လိအခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိအဂီၢ်လီၤ. လၢတၢ်သိၣ်လိလၢကသိၣ်လိပူလၢကကဲထီၣ်သးခိၣ်အဂီၢ်, ယဘၣ်လဲၤလၢတၢ်သိၣ်လိတၢ်မၤလိကိလၢမ့ၢ်မိၣ်, လၢတၢ်ကိးအိၣ်အမံၤပုၤအူလွၢန့ၣ်လီၤ. ယဲယဒီးန့ၣ်ဘၣ်ယလီၤလၢန့ၣ်တမ့ၢ်လၢယတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အပတီၢ်အဃိဘၣ်. ယဒီးန့ၣ်ဘၣ်ယလီၤလၢယတၢ်ဖဲတၢ်မၤလိလဲၤခိၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပာ်ထီၣ်ပလီၤလၢဒီးသးလီၤပလီၤလၢသ့ဝဲညီကဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနအိၣ်လၢတၢ်မၤလိအလီၢ်ခါ နအိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်ခဲလဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်.
ဖဲပအိၣ်လၢသးခိၣ်တၢ်မၤလိအခါ ယဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်လၢအဂၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲပအိၣ်လၢတၢ်မၤလိအခိၣ်ထံးတတီၤန့ၣ်ပဘၣ်အိၣ်တၢ်ဒ်သိးထိးအသိးလီၤ. ပဘၣ်အိၣ်ကိၣ်မိဒီးဒီးတဘျီတခါန့ၣ်သိးအိၣ်လၢကိၣ်မိဒီးအလၢၣ်လီၤလီၤ. လၢကိၣ်ပယီၤန့ၣ် သိးအိၣ်ဝဲအါမးလီၤ. သိတအိၣ်ဘၣ်, အိၣ်ထဲတၢ်ဖိဆၢကမူၣ်န့ၣ်လီၤ. ကသူတဖၣ်န့ၣ်ဟီဝဲဒီးအဝဲသ့ၣ်ချီထံးဒီးဖဲန့ၣ်လီၤတၢ်ဖိဆၢကမူၣ်န့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ပူထီၣ်တၢ်မၤလိဖဲတၢ်မၤလိအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ခါ.
ပတူၢ်ဘၣ်တၢ်မၤအသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဝဲဘၣ်. ယဘၣ်ဒီးဒီးကျိဖဲဒီးန့ၣ်အကူအလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢယမိၢ်ပုၤလီၤလီၤ. လၢသးဖိလၢအိၣ်ဒီးလီၤလၢထဲသိးသ့ၣ်တဖၣ်အကျိဒၣ်လဲၣ် သးဖိအသီတဖၣ်ဘၣ်ပုၤဘၣ်သးဖိလီၤလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနအိၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးဒ်န့ၣ်အပူၤန့ၣ် နတူၢ်ဘၣ်ခဲလဲၣ်
ယတအဲၣ်ဒီးကဲသးဘၣ်. ယမ့ၢ်ဂ့ၢ်ကျိးစးပုၤမိၢ်တခါ ပူတအိၣ်လၢယကသန့ၤထီၣ်သးလၢအိၣ်နီတဂၤဘၣ်. ယဘၣ်လဲၤအိၣ်ဒီးယမံၤပုၤဒီးယန့ၤယသးလၢအဝဲသ့ၣ်တသ့ဘၣ်. ယဒ်မ့ၢ်အိၣ်တဂၤဒီးပလီၤဖဲလၢယနီၤဆဲးခါလဲၤလံးဒီးမ့ၢ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်. ယမ့ၢ်ပုၤမိၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်ယမ့ၢ်ချျးဒီးကထာန့ၣ်လီၤယလၢပာ်ပုၤဒီးကကတူၢ်ဘၣ်တၢ်တီၢ်ယ, ထီယဒီးတၢ်မၤဆူမးဆါလၢအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီၢ်ယဟ့ၣ်ဖိဃီတၢ်ကီၢ်တဲခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အဃိယတၢ်ဃုတတအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. ယမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးကဲသးဘၣ်ဆၣ် ယဘၣ်ကဲလီၤ. သးဖိအါဂၤအိၣ်ဝဲလၢတၢ်အိၣ်သးဒ်အပူၤလီၤ. ပမ့ၢ်တမၤဒ်အဝဲသ့ၣ်မၤလိပူၤဘၣ်ဒီး ပကဘၣ်သံန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤပခးဒီးပဘၣ်ခးလီၤ. ပမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်လီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်မၤပလဲၤန့ၣ် အိၣ်ပုၤဝဲဒီးမ့ၢ်ပုၤဒီးပမ့ၢ်လဲၤပကသံဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်မၤ(သးဖိ)လဲၤဒီးပဘၣ်လဲၤလီၤ. ယကူၤဆူလီၢ်ခဲတသ့ဘၣ်. ပမ့ၢ်ကူၤဆူလီၢ်ခဲဒီးကသံလၢအဝဲသ့ၣ်ကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနထီၣ်သးခိၣ်တၢ်မၤလိကိၣ်အခါ, ပူထီၣ်အိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.
ပူထီၣ်တၢ်မၤလိအိၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. လၢကူၤပူၤန့ၣ် ပူထီၣ်သးခိၣ်တၢ်မၤလိခဲလၢကအိၣ်ဝဲ ၁၀၀၄၈ယၣ်ယၣ်လီၤ.

ပူၤဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိတခါအိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.
အိၣ်တဘျီဂၤလီၤ. သးဒတဒစ့ၢ်စ့ၢ်န့ၣ် ပူၤသိၣ်လိတၢ်အိၣ်တဂၤတဂၤလီၤ.

မ့ၢ်ကလုၣ်န့ၣ်ဖိအဂၤပုၤယုၣ်စ့ၢ်ကိးလၢတၢ်တၢ်မၤလိအံၤအပူၤခါ.
ကလုၣ်န့ၣ်ဖိခဲလၢကထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မၤလိလီၤ. အါကတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ ပယီၤ, မိၣ်, ဒီးဂျၢၣ်ခါလီၤ. ဂျၢၣ်ခါဖိစ့ၢ်ဂၤသးအိၣ်ကဲသးလီၤ. အါကတၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤဆူကီၢ်ဆၢလၢကလဲၤဃုတၢ်မၤဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်တၢ်ပာ်အိၣ်လၢတၢ်ဖိၣ်သးအလီၢ် ဒီးတၢ်သိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်လၢကကဲသးလီၤ.

တၢ်မၤလိဝံၤတဘျီ နလဲၤကူၤဖဲလဲၣ်.
ယကူၤကဒါကူၤဆူ ယသးဂျၢၣ် ခိၣ်ချ့သးဂျၢၣ် ---န့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ် ပုၤခဲၤသၢဂၤပတဲထီၣ်လံာ်လၢကထီၣ်စ့ၢ်ကိးသးခိၣ်တၢ်မၤလိဘၣ်ဆၣ် ပူၤထီၣ်လိထဲယတဂၤဖိလီၤ. သးဖိလၢကထီၣ်သးခိၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ် တၢ်ဟံးန့ၣ်ဝဲလၢသးဂျၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်ဒီးဟံးဖိၣ်လၢတၢ်မၤလိအလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢနသးဂျၢၣ်ပူၤန့ၣ်ပူၤအိၣ်ပုၤဂၤလဲၣ်.
သးဖိအိၣ်ဝဲန့ၣ်လၢသးယဲၤတယဲၤအပူၤဒီးသးဖိအိၣ်ဝဲ ၈၀၈၈လၢသးဆူၣ်တဆူၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. သးဆူၣ်လွံၣ်ဆူၣ်န့ၣ် ကဲထီၣ်သးဒတဒလီၤ.

နသးဂျၢၣ်အဝဲၤလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်.

ယသုးရှင်အဝဲလီခိင်သုင်န့င်အိင်ဝဲလဲအဝဲလီ. ဝဲယအိင်ဝဲန့င်အခါယဃာ်ဖျီးတညီဘဉ်. ယရဲင်ကျဲလဲယကဃာ်ဖျီးထီဘိဃာ်လဲယတအိင်ဒီးလဲယတအိင်မူ ကကတၢ်ဒဲသုးပူအံ့ဘဉ်. ဝဲယန့င်ဟူလဲပကဘဉ်လဲဟူးဝဲလဲကညီကီဝဲပူတဘျီယသးခုဒိင်မးမာ်လဲယအိင်ဟူးဒီးယကစၢ်ဝဲလဲယအမာ် နူသထုင်န့င်လီ. ဝဲပူသုးလီယလီလဲယဒီးတၢ်ကီလဲယကီဝဲဒိင်န့င်လီ. ယမာ်သုးခိင်တကဒုင်လဲယသးခုတသုဘဉ်အဃိ ယမာ်မာ်ကုသုး ဝဲမာ်ဆုင်မာ်ဂီဒီးယသးခုကသုဒ်လဲ. လဲတၢ်န့င်အဃိ, ဝဲယဘဉ်ခိးတၢ်အခါ, ယဃာ်ဖျီးလီ.

ဝဲနကဲသုးအခါ နဒီးန့င်ဘဉ်လဲလဲဆဲးအါလဲ.

ဒိသုးဝဲပတီမာ်ဖိတကအသိး ယဒီးန့င်ဘဉ် ၂၁,၀၀၀ကုး (ကီအမဲရကၠၤ ၁၇.၆၅ဒီလုင်လဲတလဲအဂီ) ပာ်ဖိင်ဒီးစ့အဝိင်တစဲးတမ့းလီ. ဒိသုး ခိင်တကအသိး ယဒီးန့င်ဘဉ် ၂၃,၀၀၀ကုး (ကီအမဲရကၠၤ ၁၉.၃၂ဒီလုင်, လဲတကကျဲတမ့းအါဘဉ်မာ်လဲ ၂၃,၀၀၀ကုးန့င်ဖျါလီ. လဲယအမာ်န့င် ဒီးသုးခိင်တကအလဲလဲန့င်လီ.) သုးဝဲပတီအိင်ဒီးဟံင်ဖိဃိတဖုင်ဒီးန့င်ဘဉ်တအိင်ဒီးဝဲလဲယအဝဲသုင်ဟံင်သုဝဲလီ. ပူဟုင်အဝဲသုင် လဲလဲဒိအဝဲသုင်လီလဲအိင်အသိးန့င်လီ. တၢ်အိင်န့င်လီဆိဝဲဒီးလဲလဲန့င်လီ.

မ့ာ်သုးဝဲပတီအသဘျီဒီးသုးဝဲပတီအဆိဟံင်ဆိယိတဖုင်အလဲလဲလီဆိလိင်အသးခါ. တလီဆိဘဉ်ဘဉ်ဆုင်အဝဲသုင်လဲလဲဒီးသန့ထီင်သးလဲယအလီလဲယအဝဲခိင်လီ. တဝဲကွပ်တဖုင်ဒီးဒုတဝဲကွပ်တဖုင်ဒီးန့င်ဘဉ်အကစၢ်လဲလဲလီ. သုးဝဲမာ်ဆုင်မာ်ဂီတဖုင်ဒီးန့င်ဘဉ် ၂၁,၀၀၀ကုး (ကီအမဲရကၠၤ ၁၇.၆၅ဒီလုင်လဲတလဲအဂီ) ဒီး ၅,၀၀၀ကုး (ကီအမဲရကၠၤ ၄.၂၀ဒီလုင်လဲ တလဲအဂီ) လဲပပနဲဆဲးခဲကုးအဂီန့င်လီ. သုးဝဲမာ်ဆုင်မာ်ဂီတကတၢ်မာ်သုးထီင်အလီလဲယအဝဲတဝဲကွပ်ဒီးအလဲလဲအထီင်ဝဲဆူ ၂၁,၀၀၀ကုး - ၂၇,၀၀၀ကုးအဘဉ်စၢန့င်လီ. အပတီမာ်ထီင်ကဒီးတပတီဒီး ကအါထီင်ကဒီးဝဲ ၆,၀၀၀ကုးလီ. ထီင်ဝဲထီင်ဝဲဒိန့င်လီ.

လဲယသုးပူန့င် မ့ာ်နဘဉ်မာ်တၢ်နးစ့ကိးခါ. သုးဝဲမာ်ဆုင်မာ်ဂီတုလဲ (အရၢဝဲဖိုလဲ) တဖုင်ဘဉ်မာ်တၢ်ဆုင်ဆုင်လီ. ပဘဉ်မာ် (ဖတ်ထီတ) လီ. ယဲန့င် ဝဲယဟဲကုလဲယသုးခိင်တၢ်မာ်လီ, ယကဲထီင် သုးခိင်ဘဉ်ဆုင်ယတမာ်သုးခိင်လဲယအအိင်ဒီးတၢ်ကူင်ဘဉ်ကူင်သုပတီထီဘဉ်အဃိ ယတၢ်မ့းတၢ်ယာ်တအိင်လဲယကန့င်ဘဉ်ဆုင် လဲယမဲဘဉ်ခိင် ဘဉ်န့င်လီ. ယဘဉ်သိးဆုင်လဲယစုဒုင်လီလီ. ယဘဉ်မာ်ဒီးတၢ်ဆုင်ဆုင်လီ. ဆုင်မာ်အိင်လဲယမဲဘဉ်ခိင်လဲယမးဒီးယတလိင်မာ်တၢ်ဆုင်ဆုင်လဲယဘဉ်. ပကဘဉ်ဆုင်န့င်ခိးလီကုဒါလီ.

နယုာ်ဖျီးလဲယသုးပူန့င်လဲ.

ပသုးဟဲဟူးဂဲဝဲ ကွဲထီ, ကညီကီဝဲဒိပဘဉ်လဲပူမ့ာ်ဝဲလဲလဲဝဲလဲ (တၢ်မာ်ပနီင်ကျဲ) ဆူ ၂၀မဲလဲ (တၢ်မာ်ပနီင်ကျဲ) န့င်လီ. ဝဲတၢ်ပာ်လီ ယလီလဲယအခါ အဝဲသုင်ဟဲန့င်ကွဲထီယကျိမ့ာ်ဒီးအဝဲသုင်ဟုင်ကုလဲယလဲကျိ MA-1 တခိင်ဒီးမ့ာ်ဝဲတဖျါ, ကျိချုံ ၂ဖျါဒီး ၅.၅ ကျိချုံတဖုင်, စုကွဲမ့ာ်ဝဲ တဖျါဒီးကျိမဲးကစ့လွဲကျိန့င်လီ. ပမာ်တမာ်ကျဲတဘဉ်တၢ်ဘာလဲဘဉ်ဒီး, ပသုးရှင်ခိင်ဟဲန့င်ကွဲထီလဲလဲလီ. ယတတဲပုး သုးဝဲမာ်ကုလဲယရဲင်ကျဲလဲယကဃာ်ဖျီးဘဉ်မာ်လဲ လဲယသုးပူန့င် သုးဝဲသုင်တဖုင်ကွဲထီလဲလဲလဲဒီးတကန့င်လီ. ယတဲပုးသုးဝဲတဘျီနီ တကဘဉ်. အဝဲသုင်ဟုင်လဲပူကျိချုံ ၂၄၀ဖျါဒီးယဃာ်န့င်လဲယသကိးအိင်တနီလီ. ဝဲသုးခိင်ဟဲလီယလဲကစိးတၢ်ဒီးစဲးဘဉ်ယလဲဒုင်ဒါကဟဲ ဝဲကျဲတဘိအလီဒီးယစးထီင်ဃာ်လဲတၢ်လီအဝဲအံ့လီ. အိင်ဝဲဝဲ န---သဝီလီ. ယကလဲဆူ ၁---ဘဉ်ဆုင်ယဟးဖျီးကျဲမာ်လဲယဟီင်ခိင်ဂီ တအိင်ဘဉ်အဃိလီ. ဝဲယကဲသုးခိင်အခါ ယအိင်ဒီးဟီင်ခိင်ဂီတဘျီဒီးမဲဒီးကွဲထီတၢ်လဲမာ်န့င်အဂီလီ. သုးရှင်သုးရှင်အိင်ခိးတၢ်ယဘဉ်ဆုင် ယဃာ်ဖျီးလဲယအဝဲသုင်ကဆူးလီ. သုးဝဲဃာ်ဝဲယမဲ ခဲကလီ. အဝဲသုင်မာ်ယသကိးဘူးတၢ်တၢ်လီ. ဝဲယအိင်လဲယသုးဝဲလီခိင်သုင်အခါ အသံ ကွဲရှင်သုးဝဲတနီန့င်ဘဉ်ပးဒီးအဝဲသုင်တၢ်အိင်မူဒီးအဝဲသုင်တဲပုးယအဝဲသုင်အဂီအကျိလီ. အဝဲသုင်မာ်လိင်ဘဉ်တၢ်မာ်စၢဒီး, ယဟုင်အဝဲ သုင်လီ.

ဝဲလဲမဲပထုဘဉ် တၢ်ပာ်ဖျါထီင်တၢ်ဘဉ်သးအခါ, ပဘဉ်ဆာတၢ်ခိင်ဖျါအဂီလဲပကိးဘိလီဒီးပဘဉ်ကွဲထီမိင်ကီဝဲန့င်လီ. ဝဲယလဲတုလဲမိင် လဲမ့ာ်န့င် ယထံင်သီခါတနီဒီးပူကမ့ာ်မာ်ဆုင်မာ်ဂီတနီအိင်ဖျါဝဲဒီးသုးခိင်မာ်မာ်လီ. ဝဲန့င်အခါယကဲ သုးခိင်လီ. ယတစးသီခါဒီးပူကမ့ာ် ဘဉ်. ဘဉ်ဆုင်ဒိသိးကမ့ာ်ကလီပြုပြုအဂီ ယစးထီင်ဆူတၢ်ဖိခိင်လီ. ဝဲဒီးအဝဲသုင် (နအဖသုးခိင်အဂီ) ဖိင်ယဒီးဆာထီင်ယစုမာ်လဲယတစးသီ ခါဒီးကမ့ာ်ဒိတကလုအိင်အသိးဘဉ်အဃိန့င်လီ. အဝဲသုင်ဆာကုလဲယဆူဝဲလဲလဲခိင်သုင်ဒီးမာ်ဆူးမာ်ဆါယဒီးထိးယဒီးလီမ့ာ်အူပျဲထး ဒီးအန့င် ယလဲယဃာ်ပူလီ. ကိးနဲဒီး ဝဲဂီခိင်တၢ်မိင်ထီင်မိင်လီနီတယၢ်အဆာကတီန့င် ယဘဉ်တၢ်တီယန့င်ထီင်ဒီးလဲယဟါခိင်ထီင်လီ. ကိးနဲဒီးယဘဉ်တု ဘဉ်အဝဲသုင်တၢ်မာ်အယလီ. ဝဲအဝဲသုင်ထုးထီင်ကွဲထီယလဲယဃာ်ပူဒီးလဲယသုးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲလဲကွဲထီအဂီတဘျီ, ယပူဖျီးဒီးတၢ်တီယန့င် လီ. အဝဲသုင်တဟုင်ယတၢ်ပီးတၢ်လီလဲယသုးခိင်တဖုင်သုဝဲဘဉ်. အဝဲသုင်ရဲယဒိပူသုးဝဲမာ်ဆုင်မာ်ဂီတကအသိးဘဉ်ဆုင်ယမာ်ဟဲကုလဲယတၢ်ထီင် ဒုးတဘျီအံ့ဒီး, ပူကဟုင်ကုလဲယလဲလဲလဲယအပူကွဲန့င်လီ. ယဃာ်န့င်တမာ်ထဲလဲပူသုးလီယလီလဲယအဃိဘဉ်. ယရဲင်ကျဲပာ်လဲယကဃာ် တဘျီလဲလီ.

နယုာ်ဖျီးအံ့တၢ်ဆာကတီယံင်ဆဲးအါလဲ.

ယံင်ဝဲပံးသီမာ်လဲယတၢ်ညဉ်ဂီအိင်ယလီ. သဝီသးပာ်တကထံင်န့င်ယဒီးအဝဲရဲလိင်သးဒီးခိင်အဲင်ယုင်ဘူးဘူးတၢ်တၢ်ဒီးယဟုင်လီအီယကျိဒီးသုး တၢ်ဖိတၢ်လဲလဲယအပုဒီးယတဖုင်န့င်လီ. ဝဲတၢ်ဆာကတီအဝဲန့င် ယဘူးကသါပူနီင်သးလီ. အဝဲဟုင်ယသပူကလဲယကတီအိင်မာ်လဲယကစၢ်အ ဂီန့င်လီ. အဝဲတပျဲယဟးထီင်တၢ်ချာဘဉ်မာ်လဲယဒိင်ဘဉ်အိင်ဒီးကညီတၢ်မ့ာ်ခိင်သုးဟဲလဲယဝဲတဖျါအံ့ဝဲအံ့ဝဲအံ့အဃိလီ. အဝဲသုင်မာ် ထီင် (ကိးစ---) ဒီး, တမာ်တၢ်ညီဘဉ်. တၢ်မ့းတၢ်ယာ်မာ်အိင်န့င် ပူအါဂဲကုကျဲစးဃာ်ပူအသးလီ. တမာ်ထဲသုးဝဲလဲယခိင်ချုသုးရှင် ---ဃာ်ဖျီး ဘဉ်. သုးဝဲလဲယခိင်ချုသုးရှင် ---ဒီး---စၢ်ကိးဃာ်ဖျီးလီ. သုးဝဲတနီန့င်မိင်ဃာ်တၢ်တနီန့င်တမာ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆုင် ယဲယဘဉ်မိင်ဃာ်တၢ်သုင်တဖုင်

အံ့(သုးတံဖိတံလံ) မှာလံယဘဉ်ဒီးသန့သးလံအဖီခိဉ်န့ဉ်လီ။ ဖဲယဉ်အခါန့ဉ် ယသုးရှဉ်ဉ်ယံဖိဉ်လီ။ ယကွဲးတံလံတဘဉ်ဒီးခံးဘဉ်အဝဲသ့ဉ်လံ တဘဉ်ပိဉ်ယံခံတဂ့။ နသုးမာပိဉ်ယံခံဒီးပကဒီးလီဟီဉ်လံဉ်မာပိဉ်လံယဟဲဉ်ဉ်ဉ်ဒီးယတဖျဉ်အံလီ။ ယမာပိဉ်အိဉ်ဝဲခံဖျဉ်ဒီးယဟ့ဉ်န့ဉ်လံသုးမိအကအိဉ်ဖဲအဝဲသ့ဉ်မဲဘဉ်သးအခါန့ဉ်လီ။ အဝဲသ့ဉ်ဟဲဉ်ဉ်ယံခံဒီးယခးအဝဲသ့ဉ်ဒီးကျိဒီးဖဲန့ဉ်အလီခံအဝဲသ့ဉ်ပိဉ်ယံခံဘုးဘုးတဘဉ်လံဘဉ်ဒီးယဉ်ဉ်လီဝဲန့ဉ်လီ။ အဝဲသ့ဉ်ကဝီယလံလီခံတကပဒ် U' အသိးဒီးလံမဲဉ်ညါတဖီအိဉ်ဒီးခိဉ်ခိဉ်ဘဉ်အံဉ်ဒီးကညီတံမာတံခိဉ်သုးရှဉ်, သုးရှဉ်အိဉ်ခိးယခဲလံခံရှဉ်လီ။ ယဉ်ကုယလီခံဒီးခးအဝဲသ့ဉ်ဒီးလံန့ဉ်လီလံန့အဖဲသုးကရှုဆဲးဆဲးဖဲအကျိလီ။ ဒီးယဉ်တရဲးသုးဖိတဖဉ်ဒီးဉ်ပုလီ။ ယတံဘဉ်ဂ့လီ။ အဝဲသ့ဉ်ခးယတဘျူးထံဉ်ညါလီ။ အဝဲသ့ဉ်သုဝဲကျိချံလံအိဉ်ဒီးအစုဉ်န့ဉ်လီ။

အဝဲသ့ဉ်ဒီးန့ကျိချံတံစုဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အံဖဲလဲဉ်။
ယတသ့ဉ်ညါဘဉ်။ ဘဉ်ဆဉ်ယမာနီဉ်ဉ်ဘဉ်ကျိချံနီဉ်ဂံလီ။ လံကျိချံလံန့ဉ် ကွဲးလီဝဲ ၅.၅၆လီ။ လံကျိချံခိဉ်ထိးန့ဉ်အိဉ်ဒီးတံအကွီတခါလီ။ အဝဲသ့ဉ်စးထီဉ်သုကျိချံတခါအံစးထီဉ်လံ၁၉၉၉န့ဉ်လံလံန့ဉ်လီ။ တံစုကဝဲယတထံဉ်ဘဉ်နီတဘျီဘဉ်တဖဉ်အိဉ်ဝဲလီ။ လံယသုးရှဉ်ပုန့ဉ် ကျိလီဆီအိဉ်ဝဲခံခိဉ်ဒီးယထံဉ်ဘဉ်ထံတဘျီလီ။ မာကျိလံတံကခးလီတံကဘီယုးန့ဉ်လီ။ အဝဲသ့ဉ်(နအဖသုးခိဉ်) ခံးဝဲလံတံမာပညီဉ် ကျိခိဉ်လံအဝဲသ့ဉ်အိဉ်န့ဉ် အဝဲသ့ဉ်ကန့ဉ်ဟူအသီဉ်လီ။

နထံဉ်လိဉ်သးဒီးခုဉ်အဲဉ်အဲဉ်(လ်)အုဉ်အသုးခဲလဲဉ်။
ယတထံဉ်လိဉ်သးဒီးခုဉ်အဲဉ်အဲဉ်(လ်)အုဉ်အသုးဘဉ်။ ယထံဉ်လိဉ်သးဒီးပုတဂ့ လံအဂုလိဉ်အသးဒီးခုဉ်အဲဉ်အဲဉ်လ်အုဉ်ဘုးဘုးတံတံ ဒီးယဟ့ဉ်လီအီယကျိန့ဉ်လီ။ ဖဲယထံဉ်လိဉ်သးဒီးပုတဂ့န့ဉ်ဝဲအလီခံမး ယတံအိဉ်သးဂဲထီဉ်ကုတဆဲးလီ။ ယဒီးန့ဉ်ဘဉ်ကုတံကုတံကုလီ။ အဝဲဒီးအားယကါထံဉ်တံဒီးပလဲပုကွဲဉ်သဝီတဘျူးဖျဉ်လီ။ ယလဲတုလံ၀---သဝီလီ။ ယပာမးယသးဒ်ယမာပုကညီဖိတဂ့အသိးဒီးယကုကညီထံကုဒီးယကျိန့ဉ် ယအီမိဉ်ကျိလီ။ ပလဲဒီကဝဲသုးရှဉ်လံအအိဉ်လံမိဉ်ကီဉ်ပုဒီးပပျံတံဒိဉ်မးလီ။ ယဘဉ်ယိဉ်လံအဝဲသ့ဉ်ကသ့ဉ်ညါယလီ။ ယမိဉ်ထီဉ်ပခိဉ်ဒီးကွဲးထီဉ်တံတဘျီဘဉ်။ ယပျံတံတုဒ်လဲဉ် ယဘုးကဆဉ်ဆါလီလံယထံကုပုလီ။ ယကပာထီဉ်လီ။

လံတံန့ဉ်အယိ နဟ့ဉ်လီန့တံစုကဝဲဆူပုတဂ့န့ဉ်အအိဉ်ခါ။
ဖဲယဟ့ဉ်လီယတံစုကဝဲဆူပုတဂ့န့ဉ်အအိဉ်ဒီးယတံအီလံ “အးလီယလံခုဉ်အဲဉ်ယုဉ်မုတမာယယီကုဖိသုး (All Burma Students' Democratic Front) ဒီးဝဲသးရှုတဘဉ်ဟ့ဉ်လီကုယဆူနအဖအိဉ်တဂ့။ အဝဲခံးဝဲလံ ယက ဟ့ဉ်လီန့လံခုဉ်အဲဉ်ယုဉ် အစုပုလီ။ တဘဉ်ကီတဂ့။ ဒီးအဝဲဟ့ဉ်လီယစ ၂,၀၀၀ကုး(ကီအမဲဂကစ ၁.၆၈ဒီလံ) ဒီးပာမးယလံကုပုလံကလဲဆူ၀---သဝီန့ဉ်လီ။ ပုလံယမာစာယတဂ့န့ဉ် အမဲလံကိးဆ---ဒီးအမဲန့ဉ်အမဲလံည---လီ။

နဒုးဘဉ်တံဒီးခုဉ်အဲဉ်ပုဉ်တဘျီဘျီစါခါ။
ယမာအိဉ်ဘဉ်လံညီကီဉ်မိဉ်ဟ့ဉ်ဆဉ် ယတဒုးဘဉ်တံဒီးခုဉ်အဲဉ်ယုဉ်နီတဘျီဘဉ်။ ယဒုးဘဉ်တံဒီးမိဉ်ပုပုထီဉ်တံကရုသ့ဉ်တဖဉ်လီ။ လံယတံလံဒီဖျိအပုန့ဉ် ယတဖီဉ်န့ဉ်ဒါနီတဘျီဘဉ်။ ယဒီးန့ဉ်ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်တံစုကဝဲဖဲယထံဉ်န့ဉ်အဝဲသ့ဉ်အသံခိဉ်န့ဉ်လီ။ အါတကုယထံဉ်မိဉ်ဒီးပယီအစိဉ်လီ။

နလဲန့ဉ်လီလံသဝီပုတဘျီဘျီစါခါ။
မာ, ပန့ဉ်လီဒီးဟးထီဉ်လံသဝီသ့ဉ်တဖဉ်အပုလီ။ ပသုးခိဉ်မာတံပုလံကဉ်တံတမံမံဒီး, ပဘဉ်ဉ်တံသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်လံသဝီသုးပုအိဉ်မာလံပပျံဘဉ်အဝဲသ့ဉ်(သုးခိဉ်)န့ဉ်လီ။ ပတမာဒ်အဝဲသ့ဉ်တံကလုာဘဉ်တသ့ဘဉ်။

သဝီဖိဟ့ဉ်မာတန့ဘဉ်န့ဉ် သုးဖိသ့ဉ်တဖဉ်အံကမာဝဲခဲလဲဉ်။
သဝီဖိဟ့ဉ်မာတန့ဘဉ်န့ဉ်, သုးဖိသ့ဉ်တဖဉ်ကမာပျံမာဖုးမတမာမာဆါသဝီဖိတုလံအဝဲသ့ဉ်န့ဉ်ဘဉ်တံလံသုးရှဉ်ခိဉ်အဲဉ်ဒီးဝဲန့ဉ်လီ။ မတမာဘဉ်တခီ, အဝဲသ့ဉ်မာကုဆူအသုးရှဉ်ဒ်န့ဉ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်ကဘဉ်တံမာအစုဂံကီးအီလီ။ ယဲယတမာဆူမာဆါသဝီဖိဘဉ်မာလံသုးကညီဘဉ်အဝဲသ့ဉ်လီ။ ဖဲယလီမုဒ်ပာန့ကျိတံဘဉ်တံဘာအခါ ယဒီးန့ဉ်ဘဉ်စုလံတံကျိတနီလံပုလံအစိဉ်ဟ့ဉ်သ့ဉ်ဒီးကျိတဖဉ်အအိဉ်န့ဉ်လီ။ ပဉ်စုသ့ဉ်တဖဉ်န့ဉ်ဆဲးဆဲးလံလံလံအဝဲသ့ဉ်အအိဉ်ဒီးဖဲပမာလဲလံတံမဲဉ်ညါဒီးပုမာယဉ်တံဖိတံလံန့ဉ် ယဉ်တနီဒီးယထုးထီဉ်လံယထံဉ်ပုတနီလီ။ စုမာအါတခီ ယပျံသုးရှဉ်ခိဉ်မာဆူမာဆါယလီ။ သုးခိဉ်ဒီးသုးဖိတနီအီသံးမု ၂၄န့ဉ်ရံဉ်လီ။ လံတံဂံအံအဉ် သုးဖိသ့ဉ်တဖဉ်ရံဉ်စါထီဉ်လီ။ သုးခိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အသးစါစါလီ။ အဝဲသ့ဉ်ဖျိထီဉ်အတီတဆဲးဒီးပထံထီဉ် DSA ဒီး ထီဉ်ဝဲသုးခိဉ်တံမာလဲ ဒီးဝဲအလီခံ အဝဲသ့ဉ် ကထီဉ် သုးခိဉ် လီ။ အဝဲသ့ဉ်သးန့ဉ်ကအိဉ်ဒ် ၁၉,၂၀,၂၁န့ဉ်လီ။ အဝဲသ့ဉ်ရံဉ်စါဒိဉ်မးလီ။ အဝဲသ့ဉ်အန့ပုလံအသးပုတဖဉ်ဒီးဒုဉ်ဒိဉ်ခံးအံပုလံပုလီ။

ဖဲန့အိဉ်လံမိဉ်ကီဉ်ဖဲဉ်အခါ မာနထံဉ်ဘဉ်ပုလံတံဖိဉ်အီလံကဲပိတံအဂီတဂ့လံခါ။
လံအပုကွဲဉ်န့ဉ်အဝဲသ့ဉ် (ပယီသုးမာ) ဖီဉ်ပိတံဘဉ်ဆဉ်လံခံအဝဲသ့ဉ်တဖီဉ်လံဘဉ်။ အဝဲသ့ဉ်မာထံဉ်ပုလံအတလီန့အါအါဘဉ်န့ဉ် အဝဲသ့ဉ်ဖီဉ်ဝဲဒီးဒုးကဲသုးလီ။ မာလံအဝဲသ့ဉ်ပာလီတံဘျုလံမာနီ၁၀၀န့ဉ်ရံဉ်အလီခံန့ဉ် ပုတဘဉ်ဟးထီဉ်ဟံဉ်ကျိဘဉ်အဉ်အဝဲသ့ဉ်မာထံဉ်ပုဟးတဂ့ဂဲအဝဲသ့ဉ်ဖီဉ်ဝဲလီ။ ပုလံသးစါတနီနီ ကအိဉ်ဖဲလံဂဲယံဂဲပာဖီဉ်ထီဉ်အသးဒီးဒုတံဒုလံတံခံးကျိလီ။ အါတကုသုးဖီဉ်ပုသ့ဉ်တဖဉ်အံဒီးဒုးကဲသုးလီ။

နယုန်ပျိုးမှိုနံနံနဲ့ နသုန်နိုက်ဒီးခါ။

ယစးထီၣ်ဃုာ်ဖဲလါနိုၣ်ဝဘာ် ၅သီ, ၂၀၀၇နိုၣ်န့ၣ်လီၤ. ယန့ၣ်လီၤလၢမ---ဖဲလါယန့ၣ်အါဝါ ၂၀၀၈လီၤ.

မှိုနအဲၣ်ဒီးဝဲတဲအါထီၣ်တၢ်တမံၤမံၤဒီးခါ။

ယအဲၣ်ဒီးတဲပုးန့ၣ်ဘုာ်ဃးတၢ်အိၣ်သးလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ လၢယဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢယတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအဂီၢ်လီၤ... ယဘၣ်ယိၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်လၢယဖိမုၢ်အဂီၢ်လီၤ. ယဖိမုၢ်အိၣ်တဂၤလီၤ. အဘၣ်ယိၣ်တၢ်လၢအဝဲတၢ်အိၣ်မူခါဆူညါအဂီၢ်လီၤ. ယလူၤဃုပုၤလၢကဆၢယၤဆူတၢ်လီၤလၢပူၤပျိုးဒီးတၢ်လီၤပျိုးန့ၣ်လီၤ. ယတူၢ်ဘၣ်လၢ ဖဲ---အံၤယတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတအိၣ်အါအါဘၣ်. ဖဲယဃုာ်အခါယစိာ်ဃုာ်ဒီးတၢ်စုကဝဲအဃိ အဝဲအံၤမၢ်တၢ်မၤကမုၢ်ဖးဒိၣ်တခါလီၤ... လၢတၢ်န့ၣ်အဃိ ယအိၣ်ဖဲအံၤန့ၣ် ယတူၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢတဂ့ၤအါအါဘၣ်လီၤ... ယမ့ၣ်မုၢ်ပုၤသဘူတခီ တၢ်ကီတၢ်ခဲတအိၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၢခဲအံၤယအိၣ်ဒီးယတံၣ်ဖိဃိလီၤ. တၢ်ကကဲထီၣ်သးတဘျူးမံၤလီၤ.

Further background on the situation of soldiers in the Burma Army can be found in the following reports by KHRG and other organisations:

- *Life inside the Burma Army: SPDC deserter testimonies*, KHRG, May 2008
- *Growing up under militarisation: Abuse and agency of children in Karen State*, KHRG, April 2008
- *Militarisation, violence and exploitation in Toungoo District*, KHRG, February 2008
- *Sold to Be Soldiers: The Recruitment and Use of Child Soldiers in Burma*, Human Rights Watch, October 2007. Available at <http://hrw.org/reports/2007/burma1007/>.
- *Interview with an SPDC child soldier*, KHRG, April 2006
- *My Gun Was as Tall as Me: Child Soldiers in Burma*, Human Rights Watch, October 2002. Available at www.hrw.org/reports/2002/burma/.
- *Abuse Under Orders: The SPDC and DKBA Armies through the Eyes of their Soldiers*, KHRG, March 2001
- *No Childhood at All*, Images Asia, 1997
- *Interviews with SLORC Army Deserters*, KHRG, May 1996

Photos of Burma Army soldiers are presented in *KHRG Photo Gallery 2008* (June 2008), *KHRG Photo Gallery 2007* (updated November 2007) and *KHRG Photo Gallery 2006* (updated March 2007). These and other reports are available on the KHRG web site at www.khrg.org.

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles